

Vlaams
Parlement

ingediend op **980** (2016-2017) – Nr. 1
16 november 2016 (2016-2017)

Ontwerp van decreet

tot bekrachtiging van het besluit
van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016
betreffende het tijdelijke project
"schoolbank op de werkplek"
rond duaal leren in de leertijd

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	5
Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.....	9
Advies van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen	21
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	27
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	33
Advies van de Raad van State over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering en over het voorontwerp van decreet.....	39
Ontwerp van decreet.....	47
Bijlage: Besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016.....	51

MEMORIE VAN TOELICHTING

In haar vergadering van 3 juli 2015 heeft de Vlaamse Regering goedkeuring verleend aan de conceptnota bis 'Duaal leren: een volwaardige kwalificerende leerweg' en aan de aanpak en verdere werkwijze rond duaal leren zoals in deze nota wordt vooropgesteld. Eén van de punten hierin is het opstarten van innovatieve en verkennende trajecten op het terrein rond vier sporen, die moeten toelaten om het concept van duaal leren verder te verfijnen en de hervorming in de praktijk te concretiseren. Die sporen kunnen niet los van elkaar worden gezien vermits ze allen bepaalde aspecten belichten van een systeem waar opleiding en vorming binnen een schoolcontext én een ondernemingscontext geïntegreerd plaatsvinden. Spoor 2 is het sleutelproject 'Schoolbank op de werkplek' waarin een aantal opleidingen in het secundair onderwijs en de leertijd duaal worden opgezet.

Beslist werd om het project in de leertijd en het project in het secundair onderwijs via aparte besluiten te regelen omdat de rechtsgrond van het project, namelijk het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, eerst nog moest worden aangepast voor de leertijd. Die aanpassing is gebeurd via Onderwijsdecreet XXVI van 17 juni 2016.

Het besluit dat het project 'Schoolbank op de werkplek' in de leertijd regelt is mutatis mutandis een kopie van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2016 (door het Vlaams Parlement bekrachtigd op 1 juni 2016) dat het project voor het secundair onderwijs regelt. Hierdoor is ook rekening gehouden met de adviezen van de Vlaamse Onderwijsraad, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen bij het besluit dat het tijdelijke project in secundair onderwijs regelt.

Het besluit bevat, zoals voormeld decreet van 9 december 2005 betreffende de tijdelijke projecten voorziet, naast autonome bepalingen, ook verplicht bepalingen met betrekking tot doelstellingen en opzet, duiding en motivering van regelgevende afwijkingen, en evaluatie via een expertenpanel ad hoc. Het project kenmerkt zich zoals elk tijdelijk project door zijn beperkte schaalgrootte, vrijwillige participatie, tijdelijkheid en rechtszekerheid voor participanten.

Onderhavig dossier moet ook worden gelezen tegen de achtergrond van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen, dat vanuit de beleidsdomeinen Onderwijs en Werk parallel aan dit ontwerpbesluit werd geïnitieerd. Dit decreet regelt de overeenkomsten voor de invulling van de werkplekcomponent binnen het duaal leren en voorziet tevens in de verankering – zoals opgenomen in de conceptnota 'Duaal leren. Een volwaardige kwalificerende leerweg' – van de regierol van Syntra Vlaanderen als regisseur van de werkplekcomponent.

Als regisseur zal Syntra Vlaanderen instaan voor het uitbouwen, beheren en monitoren van een duurzaam en kwalitatief netwerk van erkende leerondernemingen. Binnen dit tijdelijke project 'Schoolbank op de werkplek' zal Syntra Vlaanderen dan ook ondersteuning bieden aan de participerende scholen en centra voor de vorming van zelfstandigen en kmo voor het vinden van erkende kwalitatieve werkplekken.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

**Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit
van de Vlaamse Regering van [...] betreffende het tijdelijke
project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren
in de leertijd**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van
Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk, Economie,
Innovatie en Sport zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het
Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het besluit van de Vlaamse Regering van [...] betreffende het tijdelijke
project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren in de leertijd wordt
bekrachtigd met ingang van de dag van zijn inwerkingtreding.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,
Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren in de leertijd

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, artikel 2, 7°, ingevoegd bij het decreet van 17 juni 2016, artikel 3, artikel 4, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, en artikel 6, §2, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007;

Gelet op het advies van de Vlaamse Onderwijsraad, gegeven op;

Gelet op het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, gegeven op;

Gelet op het advies van de Raad van Bestuur van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, gegeven op;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 5 juli 2016;

Gelet op advies van de Raad van State, gegeven op, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° begeleidingsteam: het begeleidingsteam, vermeld in artikel 75 van het decreet van 10 juli 2008;
- 2° betrokken personen: de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of in rechte of in feite de minderjarige leerling onder hun bewaring hebben, of de meerderjarige leerling zelf;
- 3° centrum: een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo's als vermeld in artikel 36 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, wat de leertijd betreft;

- 4° cluster: een samenhangend geheel van algemeenvormende competenties en/of beroepsgerichte competenties;
- 5° decreet van 10 juli 2008: het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap;
- 6° lescomponent: het deel van de opleiding dat lessen in het centrum of met lessen gelijkgestelde activiteiten omvat, buiten de werkplekcomponent;
- 7° mentor: de persoon die binnen de onderneming wordt aangeduid om de opleiding van de leerling op de werkplek te begeleiden en op te volgen;
- 8° onderneming: een bedrijf of organisatie uit de publieke of private profit- of non-profitsector die, in voorkomend geval, voldoet aan de voorwaarden die de decreetgever heeft vastgelegd voor ondernemingen in het systeem van duaal leren;
- 9° opleidingsplan: een plan dat het individuele leertraject van de leerling bevat;
- 10° sector: een groep professionele activiteiten, ingedeeld naar belangrijkste dienst, product, technologie, naar belangrijkste economische functie of naar bedrijfstak;
- 11° standaardtraject: een eenvormig traject per opleiding dat de minimale inhoudelijke en organisatorische modaliteiten van het traject bevat;
- 12° trajectbegeleider: de persoon die door het centrum aangeduid is om de trajectbegeleiding van de leerling op zich te nemen;
- 13° trajectbegeleiding: een continu proces van begeleiding en opvolging van de persoonlijke ontwikkeling en de vorming van de leerling door een leraar tijdens de schoolcomponent en de werkplekcomponent met het oog op de volledige realisatie van het opleidingsplan;
- 14° Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen: het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen als vermeld in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen;
- 15° Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding als vermeld in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
- 16° werkplekcomponent: het deel van de opleiding dat op een gesimuleerde of reële werkplek buiten de school plaatsvindt. Gesimuleerde werkplekken komen evenwel enkel in aanmerking voor zover ze eigen zijn aan de sector of de onderneming of ook door werknemers binnen een sector of onderneming gebruikt dienen te worden.

Art. 2. Tijdens de schooljaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 wordt in een aantal centra het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" georganiseerd.

Hoofdstuk 2. Opzet en organisatie

Art. 3. Het tijdelijke project wordt opgevat als een experiment rond duaal leren, waarbij een lescomponent en een werkplekcomponent met elkaar worden gecombineerd. Beide componenten zijn inhoudelijk op elkaar afgestemd.

Het tijdelijke project richt zich tot de volgende doelgroep:

- 1° quasi arbeidsrijpe leerlingen;
- 2° arbeidsrijpe leerlingen.

Voor een quasi arbeidsrijpe leerling als vermeld in het tweede lid, 1°, wordt in een aanloopfase gewerkt aan de verbetering van zijn arbeidsattitudes, tot het centrum en de onderneming samen bepalen dat de leerling arbeidsrijp is.

De werkplekcomponent wordt ingevuld via een overeenkomst als vermeld in artikel 3 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

Art. 4. De doelstelling van het tijdelijke project is om, met het oog op al dan niet organieke implementatie, gegevens te verzamelen die moeten toelaten om beleidsconclusies te trekken over de volgende items:

- 1° de implementatie van standaardtrajecten binnen een schoolse context én een ondernemingscontext;
- 2° de studiekeuzebegeleiding, toeleiding en screening van leerlingen binnen het centrum, naargelang van hun quasi arbeidsrijpheid of arbeidsrijpheid, naar opleidingen binnen het tijdelijke project;
- 3° de match van de leerling met de werkplek met het oog op het duale leren;
- 4° de diverse vormen van begeleiding van de leerling en de onderlinge afstemming tussen die begeleidingsvormen;
- 5° het proces van evaluatie van de leerling, zowel door het begeleidingsteam als door de onderneming, met het oog op de studiebekrachtiging;
- 6° de ontwikkeling van het competentiegerichte handelen ten aanzien van leerlingen binnen de onderneming;
- 7° de aanwending van de subsidiemiddelen voor het duale leren;
- 8° de organisatie van het personeelsbeleid van het centrum en daaruit voortvloeiend de taakomschrijving en inzetbaarheid van personeelsleden binnen het duale leren;
- 9° de professionalisering en ondersteuning van de lesgever, de trajectbegeleider en de mentor met het oog op het duale leren;
- 10° de inhoud en werkwijze van kwaliteitstoezicht in het duale leren;
- 11° het maatschappelijk draagvlak voor duaal leren;
- 12° de omgang binnen het duale leren met kwetsbare leerlingen.

Art. 5. In het tijdelijke project kunnen de volgende opleidingen opgenomen worden:

- 1° chemische procestechnieken duaal;
- 2° elektrische installaties duaal;
- 3° elektromechanische technieken duaal;
- 4° groen- en tuinbeheer duaal;
- 5° haarverzorging duaal;
- 6° ruwbouw duaal;
- 7° zorgkundige duaal.

De opleidingen, vermeld in het eerste lid, zijn tweejarig, met uitzondering van de opleidingen, vermeld in het eerste lid, 1° en 7° die eenjarig zijn.

Een opleiding kan in de loop van het schooljaar uiterlijk op de eerste lesdag van oktober met leerlingen worden opgestart.

Een opleiding kan in het schooljaar 2018-2019 niet meer worden opgestart.

De opname van die opleidingen in het opleidingsaanbod vindt plaats in afwijking van artikel 23, 24 en 25 van het decreet van 10 juli 2008, en artikel 6, 7 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 houdende uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

De afwijking is noodzakelijk aangezien door opname van de component "duaal" in de benaming van de opleidingen van het tijdelijke project verduidelijkt wordt dat het conceptueel nieuwe opleidingen zijn met een vaste duur van een of twee jaar.

Art. 6. In het tijdelijke project kunnen alle opleidingen, samengenomen, maximaal vijf keer worden aangeboden. De centra overleggen gezamenlijk met het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en de betrokken sectoren welke opleiding in welk centrum zal worden georganiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de volgende voorwaarden:

- 1° de niet-duale gelijknamige opleiding of, als een dergelijke opleiding niet voorkomt in het opleidingsaanbod van de leertijd, een nauw verwante niet-duale opleiding wordt in het centrum in kwestie tijdens het schooljaar 2015-2016 georganiseerd; deze voorwaarde geldt niet voor de opleiding chemische procestechnieken;
- 2° de projectdeelname kan alleen op basis van vrijwilligheid van het centrumbestuur;
- 3° de deelname aan het tijdelijk project, wordt na kennisname van de bepalingen van dit besluit, in voorkomend geval besproken in de ondernemingsraad;
- 4° er zijn ondernemingen beschikbaar waarmee het centrum kan samenwerken, en die zijn bereikbaar, zowel voor de trajectbegeleider als voor de leerling;
- 5° er wordt gestreefd naar een zo evenwichtig mogelijke geografische spreiding over alle Vlaamse provincies en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

De voorstellen voor deelname aan het tijdelijke project worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk.

Art. 7. In het tijdelijke project is een opleidingsdag, elke kalenderdag waarop opleiding onder vorm van lessen of met lessen gelijkgestelde activiteiten of opleiding op de werkplek wordt georganiseerd.

In het tijdelijke project is een opleidingsuur, een tijdspanne van vijftig minuten waarin een les of een met een les gelijkgestelde activiteit wordt georganiseerd, dan wel een tijdspanne van zestig minuten waarin opleiding op de werkplek wordt georganiseerd.

Art. 8. Voor elke opleiding wordt een standaardtraject gehanteerd. De standaardtrajecten zijn dezelfde als die voor de scholen die participeren aan het tijdelijke project "Schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs.

Met uitzondering van de leerplannen voor de algemene vorming, vindt het hanteren van standaardtrajecten plaats in afwijking van artikel 37, §5, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen" en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2006 tot vaststelling van de goedkeuringscriteria en indieningsmodaliteiten van leerplannen.

De afwijking, vermeld in het tweede lid, is noodzakelijk voor het hanteren van beroepskwalificaties als referentiekader, het flexibel spreiden van een opleiding over een schoolse context én een ondernemingscontext, en het clusteren van competenties binnen een, vanwege kwaliteitsborging, door de overheid afgelijnd kader over de aanbieders van het duaal leren heen. Die aanpak komt in de plaats van het gebruikelijke instrumentarium van door de overheid goedgekeurde leerplannen. Dat sluit evenwel niet uit dat de centra binnen het tijdelijke project standaardtrajecten, voor intern gebruik, toch kunnen vertalen naar eigen leerplannen die enerzijds geen overheidsgoedkeuring behoeven maar anderzijds onverkort aan alle voorwaarden van die standaardtrajecten moeten voldoen.

Hoofdstuk 3. Leerlingen

Art. 9. Zodra, in voorkomend geval, de betrokken personen in samenspraak met de leerling kiezen voor een opleiding van het tijdelijke project, zal aan hen, gezien de doelgroep van het duale leren, een niet-bindend advies worden gegeven over de quasi arbeidsrijpheid of arbeidsrijpheid van de leerling. Dat advies, op basis van een screening, gaat uit van de twee volgende instanties samen:

- 1° de voltallige klassenraad van het laatste structuuronderdeel dat de leerling in kwestie heeft gevolgd in het secundair onderwijs of het begeleidingsteam van de laatste opleiding die de leerling binnen de leertijd heeft gevolgd;
- 2° de trajectbegeleider van de opleiding en het centrum binnen het tijdelijke project die door de betrokken personen worden gekozen.

Art. 10. Het centrum en de leerling kiezen samen een geschikte onderneming. Ze kunnen daarbij een beroep doen op bemiddeling door de sector en, zo nodig, het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

Tussen de onderneming en de leerling vindt vóór of tijdens het schooljaar een intakegesprek plaats, waarbij de match tussen leerling en werkplek met het oog op het duale leren wordt onderzocht. De trajectbegeleider kan bij dat gesprek worden betrokken.

Als er binnen twintig opleidingsdagen, hetzij vanaf de start van de effectieve eerste lesbijwoning, hetzij na de beëindiging van een eerdere overeenkomst, geen overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, is gesloten, moet de duale opleiding worden stopgezet. Bij zijn studieverandering naar een andere opleiding in hetzelfde of een ander centrum of naar een school, en met behoud van de toepassing van de toelatingsvoorwaarden kan een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit op die leerling van toepassing zijn. Het centrum zal de noodzaak van studieverandering schriftelijk bevestigen en in het leerlingdossier opnemen.

Zolang er geen overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, loopt, wordt de opleiding georganiseerd via lessen in het centrum. De afwezigheid van de leerling is evenwel van rechtswege gewettigd tijdens de opleidingsuren waarop intakegesprekken zijn gepland, met inbegrip van de verplaatsingen die daarbij horen.

De noodzaak tot studieverandering vindt plaats in afwijking van artikel 110/1, §3, artikel 110/9, §2, §3 en §7, artikel 110/10, §2, en artikel 110/12, §2, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De afwijkingen, vermeld in het vijfde lid, zijn noodzakelijk om de secundaire onderwijsloopbaan of de opleidingsloopbaan van een leerling te vrijwaren en eventuele verandering van opleidings-, studie- of schoolloopbaan altijd mogelijk te maken, ervan uitgaande dat het in geen geval zinvol is om een duale opleiding voort te zetten zonder werkplekcomponent.

Art. 11. Bij een overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, wordt een opleidingsplan gevoegd. Het opleidingsplan wordt uitgetekend door de trajectbegeleider in overleg met de leerling en de onderneming. Het opleidingsplan heeft betrekking op het individuele leertraject, dat wordt afgeleid van het standaardtraject. Het opleidingsplan slaat zowel op de lescomponent als op de werkplekcomponent en is afgestemd op de specifieke behoeften en mogelijkheden van de leerling. Het houdt in elk geval rekening met de ondernemingscontext en het feit of de leerling quasi arbeidsrijp dan wel arbeidsrijp is.

De trajectbegeleider is belast met de opvolging van het opleidingsplan, de eventuele actualisatie ervan, en de begeleiding van de leerling in overleg met de mentor. De trajectbegeleider, het begeleidingsteam en de mentor bewaken de trajectvoortgang van de leerling.

Art. 12. Als specifieke voorwaarden om als regelmatige leerling te worden toegelaten gelden:

- 1° voor de opleiding chemische procestechnieken duaal: houder zijn van een diploma van secundair onderwijs uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied chemie van het technisch secundair onderwijs;
- 2° voor de opleiding elektromechanische technieken:
 - a) ofwel houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt in het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs;
 - b) ofwel een gunstige beslissing van het begeleidingsteam over een leerling die aan de voltijdse leerplicht heeft voldaan;
- 3° voor de opleidingen elektrische installaties duaal, groen- en tuinbeheer duaal, haarverzorging duaal en ruwbouw duaal:
 - a) ofwel houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs;
 - b) ofwel een gunstige beslissing van het begeleidingsteam over een leerling die aan de voltijdse leerplicht heeft voldaan;
- 4° voor de opleiding zorgkundige duaal:
 - a) ofwel houder zijn van een diploma van secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het technisch secundair onderwijs;
 - b) ofwel houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het beroepssecundair onderwijs of uitgereikt op basis van een certificaat van verzorgende in het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de leertijd.

Art. 13. Op een leerling die vrijwillig de duale opleiding stopzet en, met behoud van de toepassing van de toelatingsvoorwaarden, overstapt naar een andere opleiding in hetzelfde centrum, kan een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit van toepassing zijn.

De overstapmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, vindt plaats in afwijking van artikel 110/1, §3, artikel 110/9, §2, §3 en §7, artikel 110/10, §2, en artikel 110/12, §2, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De afwijkingen, vermeld in het tweede lid, zijn noodzakelijk om een eventuele uitstap uit een onderwijsproject, vanuit het beginsel van de rechtsbescherming, altijd mogelijk te maken en zodoende de secundaire onderwijsloopbaan van de leerling te vrijwaren.

Art. 14. Het begeleidingsteam beslist, na leerlingenevaluatie, over de studiebekräftiging voor elke regelmatige leerling op het einde van de duale opleiding of bij de vroegtijdige stopzetting van de duale opleiding. In afwijking van de bestaande studiebekräftiging kunnen de volgende studiebewijzen in duale opleidingen worden toegekend:

- 1° een diploma van secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het derde leerjaar van de derde graad (specialisatiejaar), naargelang van het geval. Dit studiebewijs geldt met toepassing van artikel 14 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur als een onderwijskwalificatie, wat expliciet op het model

- wordt vermeld, samen met het niveau van de onderwijskwalificatie binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur en het Europese kwalificatiekader;
- 2° een certificaat. Dit studiebewijs geldt met toepassing van het voormelde artikel 14 niet als een onderwijskwalificatie, maar wel als een beroepskwalificatie, wat expliciet op het model wordt vermeld, samen met de benaming van de beroepskwalificatie en het niveau ervan binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur en het Europese kwalificatiekader. In een opleiding die op meer dan één beroepskwalificatie is gebaseerd, kunnen verschillende certificaten worden toegekend;
- 3° een deelcertificaat. Dit studiebewijs wordt toegekend als de leerling niet in aanmerking komt voor een van de studiebewijzen, vermeld in punt 1° of 2°, maar wel een cluster van competenties of een combinatie van clusters van competenties, die overeenkomstig het standaardtraject recht geeft op een deelcertificaat, heeft voltooid. Dit studiebewijs geldt als een deel van een beroepskwalificatie, wat expliciet op het model wordt vermeld, samen met de benaming van de beroepskwalificatie. In een opleiding die op meer dan één beroepskwalificatie is gebaseerd, kunnen verschillende deelcertificaten worden toegekend;
- 4° een attest van verworven competenties. Dit studiebewijs wordt toegekend als de leerling niet in aanmerking komt voor een van de studiebewijzen, vermeld in punt 1°, 2° of 3°.

Op het model van een studiebewijs als vermeld in het eerste lid, 1° of 2°, dat wordt uitgereikt in de opleiding zorgkundige dual, wordt vermeld dat de wettelijke voorschriften van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen zijn nageleefd.

Een studiebewijssupplement is onlosmakelijk verbonden met een studiebewijs, met uitzondering van het studiebewijs, vermeld in het eerste lid, punt 4°. Het is een document dat de inhoud van de opleiding van de leerling en de structuur van het onderwijs in het land waar de leerling zijn opleiding heeft gevolgd, verduidelijkt.

Met inachtnaam van het eerste en het tweede lid legt de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, het model van de studiebewijzen, het model van het studiebewijssupplement en de invulonderrichtingen voor de modellen vast.

De studiebekrachtiging in het tijdelijke project vindt plaats in afwijking van artikel 81 van het decreet van 10 juli 2008 en artikel 16 tot en met 16ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 houdende uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

De afwijkingen, vermeld in het vijfde lid, zijn noodzakelijk om in de opleidingen van het tijdelijke project de studiebekrachtiging in lijn te brengen met zowel het systeem van clusteren van competenties als de introductie van de concepten onderwijskwalificatie, beroepskwalificatie en deelkwalificatie.

Art. 15. De trajectbegeleider en de mentor zijn ambtshalve leden van het begeleidingsteam. Als de leerling de werkplekcomponent achtereenvolgens in verschillende ondernemingen invult en er derhalve verschillende mentoren bij die leerling zijn betrokken tijdens eenzelfde schooljaar, maken alle leden deel uit van het begeleidingsteam.

Tussen het centrum en de onderneming worden praktische afspraken gemaakt over het functioneren van de mentor in het begeleidingsteam, met inbegrip van het al dan niet aanwezig zijn van de mentor op vergaderingen van het begeleidingsteam.

Die voorwaarde voor de samenstelling van het begeleidingsteam is een afwijking van artikel 75 van het decreet van 10 juli 2008.

De afwijking is noodzakelijk omdat de opdrachten waarmee het begeleidingsteam is belast binnen duale opleidingen slechts optimaal kunnen worden uitgevoerd mits rechtstreekse betrokkenheid van de personen die de begeleiding van de leerling naar en op de werkplek op zich hebben genomen.

Art. 16. Voor de opleidingen in het tijdelijke project worden de volgende gegevens als verplichte onderdelen in een addendum bij het centrumreglement opgenomen:

- 1° de screening, het intakegesprek en de trajectbegeleiding waaraan de leerling zich moet onderwerpen;
- 2° de vermelding dat het niet-sluiten van een overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, binnen de vastgelegde termijn tot de verplichte vroegtijdige beëindiging van de opleiding zal leiden;
- 3° de verduidelijking van het orgaan "begeleidingsteam", met de expliciete vermelding dat de trajectbegeleider en mentor er deel van uitmaken;
- 4° de vermelding, afhankelijk van de duale opleiding die het centrum organiseert, dat in een duale opleiding overzitten uitgesloten is, uitgezonderd het overzitten in een eenjarige opleiding tijdens het schooljaar 2017-2018 en het overzitten in het tweede jaar van een tweejarige opleiding tijdens het schooljaar 2018-2019.

De toevoeging, vermeld in het eerste lid, wordt gedaan in afwijking van artikel 112 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De afwijking, vermeld in het tweede lid, is noodzakelijk om de betrokken personen en de leerling te informeren over procedures en modaliteiten die innovatief zijn, en om de implicaties van de keuze voor duaal leren te kennen.

Art. 17. Tijdens de periodes dat de leerling de werkplekcomponent effectief invult, moet een vertegenwoordiger van het centrum waar de leerling is ingeschreven of een trajectbegeleider van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, bereikbaar zijn.

De toevoeging, vermeld in het eerste lid, wordt gedaan in afwijking van artikel 112 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010. De afwijking is noodzakelijk om de betrokken personen en de leerling te informeren over procedures en modaliteiten die innovatief zijn, en om de implicaties van de keuze voor duaal leren te kennen.

Hoofdstuk 4. Kwaliteitstoezicht

Art. 18. In dit artikel wordt verstaan onder Onderwijsinspectie: de Onderwijsinspectie bedoeld in titel IV van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

Tijdens het tijdelijke project wordt toezicht gehouden volgens het geïntegreerde kwaliteitskader voor beroepskwalificerende trajecten. Dat gebeurt door een team, samengesteld uit leden van de Onderwijsinspectie, afgevaardigden van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en afgevaardigden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, in een steekproef van centra en ondernemingen, gespreid over de opleidingen van het tijdelijke project. Zowel in het centrum als op de werkvloer wordt er toezicht gehouden op het traject.

Het kwaliteitstoezicht tijdens het tijdelijke project geeft geen aanleiding tot een advies als vermeld in artikel 19, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende het kwaliteitstoezicht op de

centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, wat de leertijd betreft, maar kan wel leiden tot een advies over de lokale bijsturing van het tijdelijke project.

Het toezicht wordt gehouden in afwijking van artikel 4 tot en met 32 van het voormelde besluit.

De afwijking is noodzakelijk voor het hanteren van een ander referentiekader en een andere methodiek dan die van de reguliere doorlichtingen door de Onderwijsinspectie, voor de gezamenlijke uitoefening van toezicht door de Onderwijsinspectie en toezichthouders van een ander beleidsdomein en voor de uitoefening van toezicht op een deel van de opleiding die op de werkplek plaatsvindt.

Hoofdstuk 5. Opvolging en evaluatie

Art. 19. Het project wordt opgevolgd door het expertenpanel vermeld in artikel 23, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs. De opvolging mondt uit in tussentijdse evaluaties van het tijdelijke project en, in het schooljaar 2018-2019, in een eindevaluatie.

De centrubesturen en centra zullen hun medewerking verlenen aan de werkzaamheden, al dan niet ter plaatse in de deelnemende centra, van het expertenpanel.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 20. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 september 2016.

Dit besluit houdt op uitwerking te hebben op 1 september 2019.

Art. 21. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, zijn, ieder wat hem of haar betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,
Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS

ADVIES VAN HET VLAAMS AGENTSCHAP VOOR ONDERNEMERSVORMING –
SYNTRA VLAANDEREN

Vlaams Agentschap voor
Ondernemersvorming

Vlaanderen

De heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie
en Sport
Martelaarsplein 7

1000 BRUSSEL

datum	29 juli 2016	ons kenmerk	BT/AKS/AVDV/
contactpersoon	An Katrien Sodemans	dienst	
e-mail	Ankatrien.sodemans@syntravlaanderen.be	telefoon	02 227 49 70
onderwerp	Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijk project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in de leertijd		

Mijnheer de minister

Als bijlage vindt u het advies van de raad van bestuur van SYNTRA Vlaanderen over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijk project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in de leertijd.

Hoogachtend

Bruno Tindemans
Gedelegeerd bestuurder

Kanselarijstraat 19 • 1000 Brussel • Tel. 02 227 63 93 • Fax 02 217 46 12 • info@syntravlaanderen.be • www.syntravlaanderen.be

ADVIES VAN DE RAAD VAN BESTUUR, DD. 29 juli 2016

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren in de leertijd

1. Algemene opmerkingen

Gezien de samenhang met de dossiers ‘decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen’ en ‘schoolbank op de werkplek rond duaal leren in secundair onderwijs’ verwijst de raad van bestuur ook naar zijn adviezen bij deze 2 dossiers.

De raad van bestuur is verheugd dat de regelgeving in orde gebracht werd via OD26 opdat het tijdelijk project ook in leertijd kan van start gaan. De raad merkt op dat voor de advisering van voorliggend ontwerpbesluit de hoogdringendheid wordt ingeroepen. De raad pleit ervoor dat ook bij het vervolg van de procedure dit dossier met hoogdringendheid behandeld wordt alsook met teruggewerkende kracht op 1 september kan ingevoerd worden.

De raad van bestuur wijst er op dat ook de SYNTRA, zoals de scholen, extra kosten moeten dragen voor de organisatie van deze standaardtrajecten. De raad wijst er op dat eventuele uitbreiding van deze standaardtrajecten niet haalbaar zal zijn via de huidige middelen, ook al omdat er anders voor de andere acties binnen sturend beleid geen ruimte meer is. De raad dringt dan ook aan op een grondig onderzoek van de financiering van de verschillende trajecten in het kader van duaal leren.

2. Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 3

De raad van bestuur vindt de grens tussen quasi-arbeidsrijp en arbeidsrijp zeer willekeurig. Wat als de school de leerling arbeidsrijp acht en de onderneming niet? Wat als de leerling vindt dat hij arbeidsrijp is en de school of de onderneming niet? Het is onduidelijk wat de aanloophase inhoudt en of SYNTRA hiervan kan gebruik maken.

De raad van bestuur is van oordeel dat de aanloophase voor quasi-arbeidsrijpe leerlingen in ieder geval zo kort mogelijk moet gehouden worden.

De raad van bestuur wijst erop dat voor de leertijd het vernieuwende van het project vooral ligt in het werken met standaardtrajecten gebaseerd op beroepskwalificaties wat hij een pluspunt vindt. De combinatie van een lescomponent en een uitgebreide werkplekcomponent is hier geen nieuw gegeven wat wel het geval is voor het voltijds secundair onderwijs.

Artikel 4

De raad vraagt om ook de effectiviteit van de trajecten mee te nemen in de beoordeling en het project te evalueren zowel m.b.t. het behalen van een onderwijskwalificatie, een beroepskwalificatie en de doorstroom naar de arbeidsmarkt en/of hoger onderwijs.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat de geselecteerde opleidingen 2 jaar duren, met uitzondering van de opleidingen chemische procestechnieken en zorgkundige die 1 jaar duren. Dit betekent dat men standaardtrajecten van 2 jaar resp. 1 jaar zal uitwerken. Het uitgangspunt voor het bepalen van de duur van een standaardtraject zou de (opeenvolging van) beroepskwalificatie(s) moeten zijn en niet het graaddenken. De competenties van sommige beroepskwalificaties zijn niet in 2 jaar te behalen.

De geselecteerde opleidingen en de uitwerking hiervan mogen geen voorafname zijn voor het toekomstig duaal leren. Duale opleidingen die nu in het secundair onderwijs beperkt worden tot TSO moeten in de toekomst mogelijk zijn voor gelijk welke aanbieder die voldoet aan de voorwaarden. Daarom vindt de raad het belangrijk dat voor de leertijd de opening gelaten wordt voor de 7 studierichtingen.

Artikel 8

Uit de voorbereiding van het tijdelijk project schoolbank op de werkplek in het secundair onderwijs blijkt dat het aandeel van de werkplekcomponent afhankelijk kan zijn van het opleidingssysteem (bv leertijd 4 dagen, DBSO 3 dagen, voltijdse school 20u) en de opleidingsverstrekker. De raad van bestuur vraagt zich af wat er dan nog standaard is aan het traject.

De raad van bestuur pleit ervoor om de algemeen vormende en beroepsgerichte competenties niet te integreren in de standaardtrajecten maar los te koppelen zoals thans het geval is in het stelsel leren en werken. Jongeren moeten conform de conceptnota duaal leren de kans krijgen voor een onderwijskwalificatie, maar desgevallend ook enkel een beroepskwalificatie.

Artikel 10

Zolang er geen overeenkomst loopt, dient de opleiding volledig via onderwijs op school te worden georganiseerd. De raad van bestuur wijst er op dat dit niet haalbaar is voor de SYNTRA zonder extra middelen.

Dit advies werd eenparig gegeven.

Brussel, 29 juli 2016

Voor eensluidend verklaard,

Bruno TINDEMANS
gedelegeerd bestuurder

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

‘Schoolbank op de werkplek’ in de leertijd

Brussel, 1 augustus 2016

SERV_Raad_20160801_Schoolbankopdewerkplek_Leertijd_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

'Schoolbank op de werkplek' in de leertijd

Adviesvraag: Ontwerp van besluit VR betreffende het tijdelijk project 'schoolbank op de werkplek' rond duaal leren in de leertijd en voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit VR betreffende het tijdelijk project 'schoolbank op de werkplek' rond duaal leren in de leertijd

Adviesvrager: Philippe Muyters - Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Ontvangst adviesvraag: 19 juli 2016

Adviestermijn: 10 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 1 augustus 2016

Contactpersoon: Niels Morsink - nmorsink@serv.be

De heer Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Martelaarsplein 7
1000 BRUSSEL

contactpersoon
Niels Morsink
nmorsink@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20160801_Schoolbankopdewerkplek_Leertijd

Brussel
1 augustus 2016

Schoolbank op de werkplek in de leertijd

Mijnheer de minister

Hierbij bezorgt de raad u zijn advies m.b.t. het tijdelijk project 'Schoolbank op de Werkplek' rond duaal leren in de leertijd. De raad betreurt dat het BVR op zich heeft laten wachten. De raad verwacht dat de proeftuinen binnen de leertijd, net zoals de proeftuinen binnen het voltijds en deeltijds secundair onderwijs, van start zal kunnen gaan op 1 september 2016.

Voorts verwijst de raad naar zijn advies van 22 februari 2016 over het tijdelijk project 'Schoolbank op de Werkplek' en het advies van 16 juni 2016 over het BVR houdende uitvoering van van het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

Daarbij wenst de raad opnieuw te benadrukken dat het onderscheid tussen arbeidsrijp en quasi-arbeidsrijp belangrijke implicaties kan hebben, maar nergens wordt gedefinieerd.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Karel Van Eetvelt
voorzitter

Kopie: Minister Crevits

SERV_Raad_20160801_Schoolbankopdewerkplek_Leertijd_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over het tijdelijke project duaal leren in de leertijd

Vlaamse Onderwijsraad
Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel
T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18
www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport en Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 15 juli 2016

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 6 september 2016 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: werkgroep Duaal Leren op 1 september 2016 onder voorzitterschap van Luc De Man

Dossierbeheerder(s): Koen Stassen

1 Situering

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project 'schoolbank op de werkplek' rond duaal leren in de leertijd is de tegenhanger van het besluit voor het secundair onderwijs dat werd goedgekeurd op 22 april 2016. De leertijd kon niet gevat worden in dat besluit omdat het decreet betreffende de tijdelijke projecten van 9 december 2005 eerst moest aangepast worden voor de leertijd. Dat gebeurde ondertussen via onderwijsdecreet XXVI, waardoor er nu een afzonderlijk ontwerpbesluit kan voorgelegd worden voor het tijdelijke project in de leertijd.

2 Algemene bedenkingen

De Vlor herhaalt twee algemene bedenkingen uit zijn advies over het tijdelijke project 'schoolbank op de werkplek' rond duaal leren in het secundair onderwijs.¹

2.1 Geen decreet duaal leren voorafgaand aan de evaluatie van het tijdelijke project

De Vlor vindt het positief dat een tijdelijk project wordt opgezet voor duaal leren. Een ingrijpende hervorming in het arbeidsmarktgerichte onderwijs mag immers niet overhaast gebeuren. De raad deelt dan ook de doelstelling zoals geformuleerd in artikel 4 dat er, met het oog op al dan niet organieke implementatie, gegevens verzameld worden om beleidsconclusies te trekken over een aantal items. Aangezien het tijdelijk project loopt tijdens de schooljaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 (artikel 2), is het logisch dat er een eindevaluatie voorzien is in 2018-2019 (artikel 19). Nochtans houden de ministers de timing van een decreet over duaal leren in 2017 aan.

De Vlor kant zich resoluut tegen deze timing omdat er geen conclusies kunnen getrokken worden uit het tijdelijke project en dat dit indruist tegen de logica van de tijdelijke projecten.

2.2 Nood aan communicatie over duaal leren

Bij het begin van het tijdelijke project duaal leren in het secundair onderwijs blijkt dat communicatie een pijnpunt is. Om het tijdelijke project in het bijzonder en duaal leren in het algemeen op een succesvolle manier te laten opstarten, is er nood aan een duidelijke communicatie gericht aan leerlingen en ouders, scholen, centra en Syntra, clb's, bedrijven en sectoren. Daarbij moet er bijzondere aandacht gaan naar het statuut zodat alle partners weten wat het betekent om in te stappen in een duaal traject op het vlak van o.a. vergoeding, vakantiewerk, verzekering en kwaliteitsvereisten voor de werkplek.

3 Artikelsgewijze bespreking

Artikel 3:

- Het tijdelijke project richt zich op quasi arbeidsrijpe leerlingen en arbeidsrijpe leerlingen. Het onderscheid wordt nergens gedefinieerd en wat de 'aanloopfase' inhoudt, wordt

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de tijdelijke projecten duaal leren: 'Schoolbank op de werkplek'](#), 18 februari 2016.

evenmin bepaald. Als deze definities niet duidelijk zijn, is het moeilijk om gevalideerde instrumenten uit te werken. Daarenboven is het ook voor de klassenraad moeilijk om een advies te geven over de arbeidsrijpheid als de definitie niet gekend is (artikel 9, 1°).

- ─ Een belangrijke bezorgdheid van de raad is dat er voor alle jongeren een werkplek is, in het bijzonder voor de quasi arbeidsrijpe.

Artikel 4:

- ─ De Vlor vraagt bij de evaluatie van het tijdelijke project bijzondere aandacht voor:
 - de gevolgen van gewijzigde regelgeving op het vlak van o.a. kwaliteitseisen en, voor de deelname van bedrijven. Voor eenmansbedrijven worden er bijvoorbeeld bijkomende voorwaarden gesteld voor het afsluiten van een OAO (overeenkomst alternerende opleiding). Voor de leertijd is het nieuw dat het opleidingstraject gekoppeld wordt aan een standaardtraject. Is het haalbaar voor de bedrijven om dit te realiseren?
 - de impact van het statuut van de jongere op de instroom in duaal leren.
 - de rol van het Vlaams partnerschap duaal leren en de sectorale partnerschappen.

Artikel 5:

- ─ In het advies over de tijdelijke projecten duaal leren voor het secundair onderwijs stelde de Vlor dat de standaardtrajecten de flexibiliteit van de huidige werking van het dbso beperken.² De raad trekt deze redenering ook door voor de leertijd.

Artikel 9:

- ─ Zie opmerking bij artikel 3.

Artikel 14:

- ─ De Vlor herhaalt het belang dat elke jongere begint aan een traject dat uitzicht biedt op een onderwijskwalificatie. 'Als die onderwijskwalificatie ondanks alle inspanningen, ondersteuning en begeleiding niet behaald wordt, is het belangrijk om een systeem van gedifferentieerde studiesanctionering te voorzien. (...) Het is daarbij belangrijk dat het uitgereikte studiebewijs een civiel effect heeft op de arbeidsmarkt en/of in onderwijs en opleiding.'³
- ─ Vanuit een bezorgdheid over het civiel effect van de mogelijke studiebewijzen, vraagt de Vlor duidelijkheid over welke studiebewijzen recht geven op een inschakelingsuitkering. Het is belangrijk om dit te communiceren aan alle betrokkenen zodat er geen misverstanden over bestaan.

Patrice Caremans
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Luc De Man
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de tijdelijke projecten duaal leren: 'Schoolbank op de werkplek'](#), 18 februari 2016.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de conceptnota duaal leren](#), 12 maart 2015

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.123/1

60.124/1

van 18 oktober 2016

over

- een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende het tijdelijke project "schoolbanken op de werkplek" rond duaal leren in de leertijd’ (60.123/1)
- een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van [...] betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in de leertijd’ (60.124/1)

Op 16 september 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende het tijdelijke project "schoolbanken op de werkplek" rond duaal leren in de leertijd’ (60.123/1)

Op dezelfde datum is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door dezelfde ministers verzocht binnen eenzelfde termijn een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van dat besluit van de Vlaamse Regering (60.124/1).

Het ontwerp en het voorontwerp zijn door de eerste kamer onderzocht op 13 oktober 2016. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Patricia DE SOMERE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 oktober 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN DE ONTWERPEN

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering (60.123/1) strekt ertoe uitvoering te geven aan het decreet van 9 december 2005 ‘betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs’.

Het voorontwerp van decreet (60.124/1) strekt ertoe voornoemd besluit van de Vlaamse Regering te bekrachtigen, zoals voorgeschreven door artikel 4, § 5, van het decreet van 9 december 2005.

3.1. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt geboden door de artikelen 3, 4 en 6, § 2, van het decreet van 9 december 2005.

3.2. Opdat een beroep zou kunnen gedaan worden op het decreet van 9 december 2005 als rechtsgrond, moet het ontworpen besluit tijdelijke projecten in de zin van dat decreet betreffen, dat wil zeggen tijdelijke projecten die het hoofd bieden aan dringende problemen of die experimenten uittesten (artikel 3, § 1, eerste lid, tweede zin, van het decreet).

Uit artikel 2 van het ontwerp van besluit blijkt dat de tijdelijke projecten die in een aantal centra kunnen worden georganiseerd in de tijd beperkt zijn tot drie schooljaren.² Aan de voorwaarde die betrekking heeft op het qua duur tijdelijke karakter is derhalve voldaan.

De tijdelijke projecten die kunnen worden georganiseerd, moeten ook inhoudelijk als tijdelijk te beschouwen zijn. Uit de doelstellingen van de projecten, zoals omschreven in de artikelen 3 en 4 van het ontwerp en uit de bij de adviesaanvraag gevoegde documenten, blijkt dat de projecten een experimenteel karakter moeten hebben. Ook op dit punt voldoen de beoogde projecten aan de vereisten van het decreet.

Tot slot kunnen de afwijkingen op de bestaande regelgeving die in het ontwerp van besluit voorkomen³, worden geacht te voldoen aan de voorwaarden die op dat vlak worden gesteld in artikel 4 van het decreet van 9 december 2005.

¹ Wat het voorontwerp van decreet betreft, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met hogere rechtsnormen verstaan.

² De ontworpen regeling houdt op uitwerking te hebben op 1 september 2019 (artikel 20, tweede lid, van het ontwerp).

VORMVEREISTEN

4. Artikel 4, eerste lid, van het decreet van 20 januari 2012 ‘houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid’ bepaalt dat bij elk ontwerp van decreet dat wordt ingediend bij het Vlaams Parlement een kind- en jongereneffectrapport, afgekort JoKER, wordt gevoegd, als de voorgenomen “beslissing” het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks raakt. Volgens de gemachtigde is met betrekking tot het ontwerp 60.124/1 een dergelijk rapport niet opgesteld.

Het vastleggen van een nieuw regelgevend kader waardoor leerlingen in een tijdelijk project “schoolbank op de werkplek” kunnen instappen, moet worden geacht het belang van personen jonger dan 25 jaar rechtstreeks te raken. Argumenten zoals die met betrekking tot het gegeven dat het slechts om tijdelijke maatregelen gaat of dat in het voorontwerp van decreet en in het te bekrachtigen ontwerp van besluit geen beleidskeuzes zouden worden gemaakt⁴, kunnen aan deze vaststelling geen afbreuk doen.

Over het voorontwerp van decreet dat het voorwerp uitmaakt van adviesaanvraag 60.124/1 zal bijgevolg nog een kind- en jongereneffectrapport moeten worden opgemaakt, dat samen met het ontwerp van decreet ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd en bij het Vlaams Parlement wordt ingediend.

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN DE ONTWERPEN

Ontwerp van besluit (60.123/1)

Aanhef

5. Mede rekening houdend met hetgeen onder randnummer 3.1 is opgemerkt in verband met de rechtsgrond voor de ontworpen regeling, redigere men het eerste lid van de aanhef van het ontwerp als volgt:

“Gelet op het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, artikel 3, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, artikel 4, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, en artikel 6, § 2, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007;”.

³ Het betreft afwijkingen van zowel besluiten van de Vlaamse Regering als van decretale bepalingen (zie wat deze laatste categorie afwijkingen betreft de artikelen 5, vijfde lid, 8, tweede lid, 10, vijfde lid, 13, tweede lid, 14, vijfde lid, 15, derde lid, 16, tweede lid, en 17, tweede lid, van het ontwerp). De door de gemachtigde verstrekte toelichting doet ervan blijken dat “[d]e afwijkingen [niet] vallen onder de uitgesloten of verboden afwijkingen van artikel 4, § 3, en ze (...) de nodige waarborgen [bieden] vereist door artikel 4, § 4, (van het decreet)”.

⁴ Naar het zeggen van de gemachtigde zijn “de krijtlijnen voor deze duale trajecten (...) reeds vastgelegd” en is het ontworpen besluit van de Vlaamse Regering “dan ook een technisch-onderwijskundige vertaling van beleidskeuzes die eerder zijn gemaakt”.

Vergeleken met de tekst van het ontwerp zoals die om advies is voorgelegd, is de verwijzing naar artikel 2, 7°, van het decreet van 9 december 2005 weggelaten⁵ en is de vermelding van het decreet van 17 juni 2016 toegevoegd aangezien dit artikel 3 van het decreet van 9 december 2005 heeft gewijzigd.

6. In de aanhef van het ontwerp wordt melding gemaakt van de onderscheiden vormvereisten die met betrekking tot de ontworpen regeling werden nageleefd. Rekening houdend met de datum waarop aan die verschillende vormvereisten is voldaan, zal de volgorde van de leden van de aanhef waarin naar die vormvereisten wordt verwezen, moeten worden aangepast. De nageleefde vormvereisten dienen immers in chronologische volgorde te worden vermeld in de aanhef, hetgeen nu niet het geval is.⁶

Bepalend gedeelte – Algemene opmerking

7. In de artikelen 5, vijfde lid, 8, tweede lid, 10, vijfde lid, 13, tweede lid, 14, vijfde lid, 15, derde lid, 16, tweede lid, en 17, tweede lid, van het ontwerp wordt de noodzaak gemotiveerd om af te wijken van decretale bepalingen, zoals wordt voorgeschreven door artikel 4, § 2, tweede lid, van het decreet van 9 december 2005.

In een aantal bepalingen van het ontwerp wordt eveneens gemotiveerd waarom van reglementaire bepalingen wordt afgeweken, hetgeen op grond van artikel 4, § 2, van het decreet niet is vereist.

Dergelijke motiveringen behoren in ieder geval niet te worden opgenomen in het bepalend gedeelte van het ontworpen besluit, aangezien zij op zich niet normatief zijn. De omstandigheid dat deze motivering bij decreet wordt voorgeschreven, doet hieraan geen afbreuk. Aangezien de ontworpen regeling voor de inwerkingtreding ervan bij decreet zal worden bekrachtigd overeenkomstig artikel 4, § 5, van het decreet van 9 december 2005, zal het finaal om een decretale regeling gaan, en verdient het bijgevolg aanbeveling om de motiveringen van de afwijkingen van de decretale bepalingen op te nemen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van bedoeld besluit (60.124/1), zodat het Vlaams Parlement de wenselijkheid ervan beter kan beoordelen.⁷

⁵ Artikel 2, 7°, van het decreet van 9 december 2005 heeft enkel betrekking op het toepassingsgebied van het decreet en strekt het ontworpen besluit niet tot rechtsgrond.

⁶ Zie omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, nr. 77.

⁷ Zie, in dezelfde zin, advies 59.110/1-59.211/1 van de Raad van State, afdeling Wetgeving, van 13 april 2016 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs’ en een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs’.

Artikel 20

8. In artikel 20, eerste lid, van het ontwerp, wordt bepaald dat het ontworpen besluit in werking treedt (lees: uitwerking heeft) met ingang van 1 september 2016.

In de mate met het ontwerp wordt afgeweken van decretale bepalingen (zie randnummer 7) staat het bepaalde in artikel 20, eerste lid, op gespannen voet met artikel 4, § 5, eerste lid, van het decreet van 9 december 2005, waaruit volgt dat, ingeval besluiten afwijken of toestaan om af te wijken van wettelijke of decretale bepalingen, deze binnen een maand na hun goedkeuring ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd en dat de decretale bekrachtiging gebeurt binnen zes maanden na goedkeuring van het besluit en vóór de inwerkingtreding van datzelfde besluit.

Indien aan het ontworpen besluit uitwerking wordt gegeven met ingang van 1 september 2016 zal de ontworpen regeling al in werking zijn getreden op het ogenblik dat deze bij decreet wordt bekrachtigd, hetgeen niet overeenstemt met het bepaalde in artikel 4, § 5, eerste lid, van het voornoemde decreet.⁸

Voorontwerp van decreet (60.124/1)

9. Bij het voorontwerp van decreet zijn geen opmerkingen te maken.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

⁸ De toelichting die de gemachtigde geeft met verwijzing naar “het decreet van 9 december 2005 [waarin] zelf (...) een aantal tijdelijke projecten [worden] bekrachtigd met ingang van de dag van hun respectieve inwerkingtreding” kan aan die vaststelling geen afbreuk doen.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016 betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in de leertijd wordt bekrachtigd met ingang van de dag van zijn inwerkingtreding.

Brussel, 28 oktober 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS

BIJLAGE:
BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN 28 OKTOBER 2016

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” rond duaal leren in de leertijd

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, artikel 3, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, artikel 4, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009, en artikel 6, §2, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007;

Gelet op het advies van de Raad van Bestuur van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, gegeven op 29 juli 2016;

Gelet op het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, gegeven op 1 augustus 2016;

Gelet op het advies van de Vlaamse Onderwijsraad, gegeven op 6 september 2016;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 5 juli 2016;

Gelet op advies nr. 60.123/1 van de Raad van State, gegeven op 18 oktober 2016, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° begeleidingsteam: het begeleidingsteam, vermeld in artikel 75 van het decreet van 10 juli 2008;
- 2° betrokken personen: de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of in rechte of in feite de minderjarige leerling onder hun bewaring hebben, of de meerderjarige leerling zelf;
- 3° centrum: een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kmo's als vermeld in artikel 36 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams

- Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, wat de leertijd betreft;
- 4° cluster: een samenhangend geheel van algemeenvormende competenties en/of beroepsgerichte competenties;
 - 5° decreet van 10 juli 2008: het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap;
 - 6° lescomponent: het deel van de opleiding dat lessen in het centrum of met lessen gelijkgestelde activiteiten omvat, buiten de werkplekcomponent;
 - 7° mentor: de persoon die binnen de onderneming wordt aangeduid om de opleiding van de leerling op de werkplek te begeleiden en op te volgen;
 - 8° onderneming: een bedrijf of organisatie uit de publieke of private profit- of non-profitsector die, in voorkomend geval, voldoet aan de voorwaarden die de decreetgever heeft vastgelegd voor ondernemingen in het systeem van duaal leren;
 - 9° opleidingsplan: een plan dat het individuele leertraject van de leerling bevat;
 - 10° sector: een groep professionele activiteiten, ingedeeld naar belangrijkste dienst, product, technologie, naar belangrijkste economische functie of naar bedrijfstak;
 - 11° standaardtraject: een eenvormig traject per opleiding dat de minimale inhoudelijke en organisatorische modaliteiten van het traject bevat;
 - 12° trajectbegeleider: de persoon die door het centrum aangeduid is om de trajectbegeleiding van de leerling op zich te nemen;
 - 13° trajectbegeleiding: een continu proces van begeleiding en opvolging van de persoonlijke ontwikkeling en de vorming van de leerling door een leraar tijdens de schoolcomponent en de werkplekcomponent met het oog op de volledige realisatie van het opleidingsplan;
 - 14° Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen: het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen als vermeld in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen;
 - 15° Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding als vermeld in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
 - 16° werkplekcomponent: het deel van de opleiding dat op een gesimuleerde of reële werkplek buiten de school plaatsvindt. Gesimuleerde werkplekken komen evenwel enkel in aanmerking voor zover ze eigen zijn aan de sector of de onderneming of ook door werknemers binnen een sector of onderneming gebruikt dienen te worden.

Art. 2. Tijdens de schooljaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 wordt in een aantal centra het tijdelijke project “schoolbank op de werkplek” georganiseerd.

Hoofdstuk 2. Opzet en organisatie

Art. 3. Het tijdelijke project wordt opgevat als een experiment rond duaal leren, waarbij een lescomponent en een werkplekcomponent met elkaar worden gecombineerd. Beide componenten zijn inhoudelijk op elkaar afgestemd.

Het tijdelijke project richt zich tot de volgende doelgroep:

- 1° quasi arbeidsrijpe leerlingen;
- 2° arbeidsrijpe leerlingen.

Voor een quasi arbeidsrijpe leerling als vermeld in het tweede lid, 1°, wordt in een aanlooffase gewerkt aan de verbetering van zijn arbeidsattitudes, tot het centrum en de onderneming samen bepalen dat de leerling arbeidsrijp is.

De werkplekcomponent wordt ingevuld via een overeenkomst als vermeld in artikel 3 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen.

Art. 4. De doelstelling van het tijdelijke project is om, met het oog op al dan niet organieke implementatie, gegevens te verzamelen die moeten toelaten om beleidsconclusies te trekken over de volgende items:

- 1° de implementatie van standaardtrajecten binnen een schoolse context én een ondernemingscontext;
- 2° de studiekeuzebegeleiding, toeleiding en screening van leerlingen binnen het centrum, naargelang van hun quasi arbeidsrijpheid of arbeidsrijpheid, naar opleidingen binnen het tijdelijke project;
- 3° de match van de leerling met de werkplek met het oog op het duale leren;
- 4° de diverse vormen van begeleiding van de leerling en de onderlinge afstemming tussen die begeleidingsvormen;
- 5° het proces van evaluatie van de leerling, zowel door het begeleidingsteam als door de onderneming, met het oog op de studiebekräftiging;
- 6° de ontwikkeling van het competentiegerichte handelen ten aanzien van leerlingen binnen de onderneming;
- 7° de aanwending van de subsidiemiddelen voor het duale leren;
- 8° de organisatie van het personeelsbeleid van het centrum en daaruit voortvloeiend de taakomschrijving en inzetbaarheid van personeelsleden binnen het duale leren;
- 9° de professionalisering en ondersteuning van de lesgever, de trajectbegeleider en de mentor met het oog op het duale leren;
- 10° de inhoud en werkwijze van kwaliteitstoezicht in het duale leren;
- 11° het maatschappelijk draagvlak voor duaal leren;
- 12° de omgang binnen het duale leren met kwetsbare leerlingen.

Art. 5. In het tijdelijke project kunnen de volgende opleidingen opgenomen worden:

- 1° chemische procestechnieken duaal;
- 2° elektrische installaties duaal;
- 3° elektromechanische technieken duaal;
- 4° groen- en tuinbeheer duaal;
- 5° haarverzorging duaal;
- 6° ruwbouw duaal;
- 7° zorgkundige duaal.

De opleidingen, vermeld in het eerste lid, zijn tweejarig, met uitzondering van de opleidingen, vermeld in het eerste lid, 1° en 7° die eenjarig zijn.

Een opleiding kan in de loop van het schooljaar uiterlijk op de eerste lesdag van oktober met leerlingen worden opgestart.

Een opleiding kan in het schooljaar 2018-2019 niet meer worden opgestart.

De opname van die opleidingen in het opleidingsaanbod vindt plaats in afwijking van artikel 23, 24 en 25 van het decreet van 10 juli 2008, en artikel 6, 7 en 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 houdende uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

De afwijking is noodzakelijk aangezien door opname van de component "duaal" in de benaming van de opleidingen van het tijdelijke project verduidelijkt wordt dat het conceptueel nieuwe opleidingen zijn met een vaste duur van een of twee jaar.

Art. 6. In het tijdelijke project kunnen alle opleidingen, samen genomen, maximaal vijf keer worden aangeboden. De centra overleggen gezamenlijk met het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en de betrokken sectoren welke opleiding in welk centrum zal worden georganiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de volgende voorwaarden:

- 1° de niet-duale gelijknamige opleiding of, als een dergelijke opleiding niet voorkomt in het opleidingsaanbod van de leertijd, een nauw verwante niet-duale opleiding wordt in het centrum in kwestie tijdens het schooljaar 2015-2016 georganiseerd; deze voorwaarde geldt niet voor de opleiding chemische procestechnieken;
- 2° de projectdeelname kan alleen op basis van vrijwilligheid van het centrumbestuur;
- 3° de deelname aan het tijdelijk project, wordt na kennisname van de bepalingen van dit besluit, in voorkomend geval besproken in de ondernemingsraad;
- 4° er zijn ondernemingen beschikbaar waarmee het centrum kan samenwerken, en die zijn bereikbaar, zowel voor de trajectbegeleider als voor de leerling;
- 5° er wordt gestreefd naar een zo evenwichtig mogelijke geografische spreiding over alle Vlaamse provincies en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

De voorstellen voor deelname aan het tijdelijke project worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk.

Art. 7. In het tijdelijke project is een opleidingsdag, elke kalenderdag waarop opleiding onder vorm van lessen of met lessen gelijkgestelde activiteiten of opleiding op de werkplek wordt georganiseerd.

In het tijdelijke project is een opleidingsuur, een tijdspanne van vijftig minuten waarin een les of een met een les gelijkgestelde activiteit wordt georganiseerd, dan wel een tijdspanne van zestig minuten waarin opleiding op de werkplek wordt georganiseerd.

Art. 8. Voor elke opleiding wordt een standaardtraject gehanteerd. De standaardtrajecten zijn dezelfde als die voor de scholen die participeren aan het tijdelijke project "Schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs.

Met uitzondering van de leerplannen voor de algemene vorming, vindt het hanteren van standaardtrajecten plaats in afwijking van artikel 37, §5, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen" en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2006 tot vaststelling van de goedkeuringscriteria en indieningsmodaliteiten van leerplannen.

De afwijking, vermeld in het tweede lid, is noodzakelijk voor het hanteren van beroepskwalificaties als referentiekader, het flexibel spreiden van een opleiding over een schoolse context én een ondernemingscontext, en het clusteren van competenties binnen een, vanwege kwaliteitsborging, door de overheid afgelijnd kader over de aanbieders van het duaal leren heen. Die aanpak komt in de plaats van het gebruikelijke instrumentarium van door de overheid goedgekeurde leerplannen. Dat sluit evenwel niet uit dat de centra binnen het tijdelijke project standaardtrajecten, voor intern gebruik, toch kunnen vertalen naar eigen leerplannen die enerzijds geen overheidsgoedkeuring behoeven maar anderzijds onverkort aan alle voorwaarden van die standaardtrajecten moeten voldoen.

Hoofdstuk 3. Leerlingen

Art. 9. Zodra, in voorkomend geval, de betrokken personen in samenspraak met de leerling kiezen voor een opleiding van het tijdelijke project, zal aan hen, gezien de doelgroep van het duale leren, een niet-bindend advies worden gegeven over de quasi arbeidsrijpheid of arbeidsrijpheid van de leerling. Dat advies, op basis van een screening, gaat uit van de twee volgende instanties samen:

- 1° de voltallige klassenraad van het laatste structuuronderdeel dat de leerling in kwestie heeft gevolgd in het secundair onderwijs of het begeleidingsteam van de laatste opleiding die de leerling binnen de leertijd heeft gevolgd;
- 2° de trajectbegeleider van de opleiding en het centrum binnen het tijdelijke project die door de betrokken personen worden gekozen.

Art. 10. Het centrum en de leerling kiezen samen een geschikte onderneming. Ze kunnen daarbij een beroep doen op bemiddeling door de sector en, zo nodig, het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

Tussen de onderneming en de leerling vindt vóór of tijdens het schooljaar een intakegesprek plaats, waarbij de match tussen leerling en werkplek met het oog op het duale leren wordt onderzocht. De trajectbegeleider kan bij dat gesprek worden betrokken.

Als er binnen twintig opleidingsdagen, hetzij vanaf de start van de effectieve eerste lesbijwoning, hetzij na de beëindiging van een eerdere overeenkomst, geen overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, is gesloten, moet de duale opleiding worden stopgezet. Bij zijn studieverandering naar een andere opleiding in hetzelfde of een ander centrum of naar een school, en met behoud van de toepassing van de toelatingsvoorwaarden kan een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit op die leerling van toepassing zijn. Het centrum zal de noodzaak van studieverandering schriftelijk bevestigen en in het leerlingdossier opnemen.

Zolang er geen overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, loopt, wordt de opleiding georganiseerd via lessen in het centrum. De afwezigheid van de leerling is evenwel van rechtswege gewettigd tijdens de opleidingsuren waarop intakegesprekken zijn gepland, met inbegrip van de verplaatsingen die daarbij horen.

De noodzaak tot studieverandering vindt plaats in afwijking van artikel 110/1, §3, artikel 110/9, §2, §3 en §7, artikel 110/10, §2, en artikel 110/12, §2, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De afwijkingen, vermeld in het vijfde lid, zijn noodzakelijk om de secundaire onderwijsloopbaan of de opleidingsloopbaan van een leerling te vrijwaren en eventuele verandering van opleidings-, studie- of schoolloopbaan altijd mogelijk te maken, ervan uitgaande dat het in geen geval zinvol is om een duale opleiding voort te zetten zonder werkplekcomponent.

Art. 11. Bij een overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, wordt een opleidingsplan gevoegd. Het opleidingsplan wordt uitgetekend door de trajectbegeleider in overleg met de leerling en de onderneming. Het opleidingsplan heeft betrekking op het individuele leertraject, dat wordt afgeleid van het standaardtraject. Het opleidingsplan slaat zowel op de lescomponent als op de werkplekcomponent en is afgestemd op de specifieke behoeften en mogelijkheden van de leerling. Het houdt in elk geval rekening met de ondernemingscontext en het feit of de leerling quasi arbeidsrijp dan wel arbeidsrijp is.

De trajectbegeleider is belast met de opvolging van het opleidingsplan, de eventuele actualisatie ervan, en de begeleiding van de leerling in overleg met de mentor. De trajectbegeleider, het begeleidingsteam en de mentor bewaken de trajectvoortgang van de leerling.

Art. 12. Als specifieke voorwaarden om als regelmatige leerling te worden toegelaten gelden:

- 1° voor de opleiding chemische procestechnieken dual: houder zijn van een diploma van secundair onderwijs uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied chemie van het technisch secundair onderwijs;
- 2° voor de opleiding elektromechanische technieken:
 - a) ofwel houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt in het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs;
 - b) ofwel een gunstige beslissing van het begeleidingsteam over een leerling die aan de voltijdse leerplicht heeft voldaan;
- 3° voor de opleidingen elektrische installaties dual, groen- en tuinbeheer dual, haarverzorging dual en ruwbouw dual:
 - a) ofwel houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs;
 - b) ofwel een gunstige beslissing van het begeleidingsteam over een leerling die aan de voltijdse leerplicht heeft voldaan;
- 4° voor de opleiding zorgkundige dual:
 - a) ofwel houder zijn van een diploma van secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het technisch secundair onderwijs;
 - b) ofwel houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het beroepssecundair onderwijs of uitgereikt op basis van een certificaat van verzorgende in het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de leertijd.

Art. 13. Op een leerling die vrijwillig de duale opleiding stopzet en, met behoud van de toepassing van de toelatingsvoorwaarden, overstapt naar een andere opleiding in hetzelfde centrum, kan een eventuele volzetverklaring of capaciteitsoverschrijding nooit van toepassing zijn.

De overstapmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, vindt plaats in afwijking van artikel 110/1, §3, artikel 110/9, §2, §3 en §7, artikel 110/10, §2, en artikel 110/12, §2, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De afwijkingen, vermeld in het tweede lid, zijn noodzakelijk om een eventuele uitstap uit een onderwijsproject, vanuit het beginsel van de rechtsbescherming, altijd mogelijk te maken en zodoende de secundaire onderwijsloopbaan van de leerling te vrijwaren.

Art. 14. Het begeleidingsteam beslist, na leerlingenevaluatie, over de studiebekräftiging voor elke regelmatige leerling op het einde van de duale opleiding of bij de vroegtijdige stopzetting van de duale opleiding. In afwijking van de bestaande studiebekräftiging kunnen de volgende studiebewijzen in duale opleidingen worden toegekend:

- 1° een diploma van secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het derde leerjaar van de derde graad (specialisatiejaar), naargelang van het geval. Dit studiebewijs geldt met toepassing van artikel 14 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur als een onderwijskwalificatie, wat expliciet op het model

- wordt vermeld, samen met het niveau van de onderwijskwalificatie binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur en het Europese kwalificatiekader;
- 2° een certificaat. Dit studiebewijs geldt met toepassing van het voormelde artikel 14 niet als een onderwijskwalificatie, maar wel als een beroepskwalificatie, wat expliciet op het model wordt vermeld, samen met de benaming van de beroepskwalificatie en het niveau ervan binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur en het Europese kwalificatiekader. In een opleiding die op meer dan één beroepskwalificatie is gebaseerd, kunnen verschillende certificaten worden toegekend;
- 3° een deelcertificaat. Dit studiebewijs wordt toegekend als de leerling niet in aanmerking komt voor een van de studiebewijzen, vermeld in punt 1° of 2°, maar wel een cluster van competenties of een combinatie van clusters van competenties, die overeenkomstig het standaardtraject recht geeft op een deelcertificaat, heeft voltooid. Dit studiebewijs geldt als een deel van een beroepskwalificatie, wat expliciet op het model wordt vermeld, samen met de benaming van de beroepskwalificatie. In een opleiding die op meer dan één beroepskwalificatie is gebaseerd, kunnen verschillende deelcertificaten worden toegekend;
- 4° een attest van verworven competenties. Dit studiebewijs wordt toegekend als de leerling niet in aanmerking komt voor een van de studiebewijzen, vermeld in punt 1°, 2° of 3°.

Op het model van een studiebewijs als vermeld in het eerste lid, 1° of 2°, dat wordt uitgereikt in de opleiding zorgkundige dual, wordt vermeld dat de wettelijke voorschriften van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen zijn nageleefd.

Een studiebewijssupplement is onlosmakelijk verbonden met een studiebewijs, met uitzondering van het studiebewijs, vermeld in het eerste lid, punt 4°. Het is een document dat de inhoud van de opleiding van de leerling en de structuur van het onderwijs in het land waar de leerling zijn opleiding heeft gevolgd, verduidelijkt.

Met inachtnaam van het eerste en het tweede lid legt de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, het model van de studiebewijzen, het model van het studiebewijssupplement en de invulonderrichtingen voor de modellen vast.

De studiebekrachtiging in het tijdelijke project vindt plaats in afwijking van artikel 81 van het decreet van 10 juli 2008 en artikel 16 tot en met 16ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 houdende uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

De afwijkingen, vermeld in het vijfde lid, zijn noodzakelijk om in de opleidingen van het tijdelijke project de studiebekrachtiging in lijn te brengen met zowel het systeem van clusteren van competenties als de introductie van de concepten onderwijskwalificatie, beroepskwalificatie en deelkwalificatie.

Art. 15. De trajectbegeleider en de mentor zijn ambtshalve leden van het begeleidingsteam. Als de leerling de werkplekcomponent achtereenvolgens in verschillende ondernemingen invult en er derhalve verschillende mentoren bij die leerling zijn betrokken tijdens eenzelfde schooljaar, maken alle leden deel uit van het begeleidingsteam.

Tussen het centrum en de onderneming worden praktische afspraken gemaakt over het functioneren van de mentor in het begeleidingsteam, met inbegrip van het al dan niet aanwezig zijn van de mentor op vergaderingen van het begeleidingsteam.

Die voorwaarde voor de samenstelling van het begeleidingsteam is een afwijking van artikel 75 van het decreet van 10 juli 2008.

De afwijking is noodzakelijk omdat de opdrachten waarmee het begeleidingsteam is belast binnen duale opleidingen slechts optimaal kunnen worden uitgevoerd mits rechtstreekse betrokkenheid van de personen die de begeleiding van de leerling naar en op de werkplek op zich hebben genomen.

Art. 16. Voor de opleidingen in het tijdelijke project worden de volgende gegevens als verplichte onderdelen in een addendum bij het centrumreglement opgenomen:

- 1° de screening, het intakegesprek en de trajectbegeleiding waaraan de leerling zich moet onderwerpen;
- 2° de vermelding dat het niet-sluiten van een overeenkomst als vermeld in artikel 3, vierde lid, binnen de vastgelegde termijn tot de verplichte vroegtijdige beëindiging van de opleiding zal leiden;
- 3° de verduidelijking van het orgaan "begeleidingsteam", met de expliciete vermelding dat de trajectbegeleider en mentor er deel van uitmaken;
- 4° de vermelding, afhankelijk van de duale opleiding die het centrum organiseert, dat in een duale opleiding overzitten uitgesloten is, uitgezonderd het overzitten in een eenjarige opleiding tijdens het schooljaar 2017-2018 en het overzitten in het tweede jaar van een tweejarige opleiding tijdens het schooljaar 2018-2019.

De toevoeging, vermeld in het eerste lid, wordt gedaan in afwijking van artikel 112 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De afwijking, vermeld in het tweede lid, is noodzakelijk om de betrokken personen en de leerling te informeren over procedures en modaliteiten die innovatief zijn, en om de implicaties van de keuze voor duaal leren te kennen.

Art. 17. Tijdens de periodes dat de leerling de werkplekcomponent effectief invult, moet een vertegenwoordiger van het centrum waar de leerling is ingeschreven of een trajectbegeleider van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, bereikbaar zijn.

Hoofdstuk 4. Kwaliteitstoezicht

Art. 18. In dit artikel wordt verstaan onder Onderwijsinspectie: de Onderwijsinspectie bedoeld in titel IV van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

Tijdens het tijdelijke project wordt toezicht gehouden volgens het geïntegreerde kwaliteitskader voor beroepskwalificerende trajecten. Dat gebeurt door een team, samengesteld uit leden van de Onderwijsinspectie, afgevaardigden van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en afgevaardigden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, in een steekproef van centra en ondernemingen, gespreid over de opleidingen van het tijdelijke project. Zowel in het centrum als op de werkvloer wordt er toezicht gehouden op het traject.

Het kwaliteitstoezicht tijdens het tijdelijke project geeft geen aanleiding tot een advies als vermeld in artikel 19, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende het kwaliteitstoezicht op de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, wat de leertijd betreft, maar kan wel leiden tot een advies over de lokale bijsturing van het tijdelijke project.

Het toezicht wordt gehouden in afwijking van artikel 4 tot en met 32 van het voormelde besluit.

De afwijking is noodzakelijk voor het hanteren van een ander referentiekader en een andere methodiek dan die van de reguliere doorlichtingen door de Onderwijsinspectie, voor de gezamenlijke uitoefening van toezicht door de Onderwijsinspectie en toezichthouders van een ander beleidsdomein en voor de uitoefening van toezicht op een deel van de opleiding die op de werkplek plaatsvindt.

Hoofdstuk 5. Opvolging en evaluatie

Art. 19. Het project wordt opgevolgd door het expertenpanel vermeld in artikel 23, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs. De opvolging mondt uit in tussentijdse evaluaties van het tijdelijke project en, in het schooljaar 2018-2019, in een eindevaluatie.

De centrumbesturen en centra zullen hun medewerking verlenen aan de werkzaamheden, al dan niet ter plaatse in de deelnemende centra, van het expertenpanel.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 20. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 september 2016.

Dit besluit houdt op uitwerking te hebben op 1 september 2019.

Art. 21. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, zijn, ieder wat hem of haar betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 28 oktober 2016.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,
Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS